

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Téma

640.24

Szerző

Cím *Bar-ok.*

Hely

Idő

"1913"

Forrás:

Világ

Személy

*Bp.**1913 XII/30*

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Bar-ok

Bar-ok csillognak a köruton, a kis utcákban, mindenütt. Az amerikai vendéglő, a *bar*, csak most érkezett el hozzánk. Jelenkezett már régebben, de akkor megbukott, a vállalkozás befagyott. A millennium évében gombamódra teyésztek a pesti utcán, mindenki megnézte, mindenki evett párszor a *szolgáld-ki-magad* automatából, de az újság ingere multán a *bar-ok* — pesti szokás — egymást falták föl, úgy hogy a *bar-okból* semmi se maradt. Nem felelt meg a *bar* a pesti vérmérsékletnek? Bizonyára. Mert a *bar-ok* eltüntével egymásután nyíltak a kávéházak, a kényelmes, tükrös, foteles, puha és izléstelen kávéházak, amelyek második — nem — egyedüli otthonai lettek a pesti embernek. Ma erősen bizakodunk a *bar-ok* jövőjében. Minden pesti vállalkozó lélektanához hozzátartozik az, hogy az első vállalkozóknak meg kell bukniok s aztán — évek multán — ujaknak kell jönniök, akik a divat lázát megállották és nyugodtan, szilárdan, biztosan keresztülvizsik a kudarcot vallott kezdők ötletét. A második vállalkozó ötlete — pesti tapasztalás — mindig sikerül.

Nézz be a *bar-okba*: mindig zsufolva vannak. Ama rövid idő alatt, mióta megnyitlak, új közönsége keletkezett, egy új vendéglőbe járó, fehér abrosz mellett ebédelő és vacsorázó közönség, amely azelőtt az utcapadokon, vagy otthon a petróleumlámpás előtt költötte el sajt- és kenyérvacsoráját. A közönség érdekes. Ha végignézzük, akkor érezzük, hogy Budapest már igazán főváros. Éppen a

közönség adja meg a pesti *bar* igazi jellegét. Másutt a *bar* csak falatozó- és üdülőhely. Azok térnek be, akik a köruton elfáradtak, liomnádét inni, vagy egy kis süteményt harapni. A párisi *bar-okban* kis nőcskék üldögélnek, egy likörös pohár vagy frissítő mellett, amelyet szalmaszálon szopogatnak. Nálunk a *bar-ban* derekasan esznek az emberek. Esznek és fálnak, a pesti *bar* a szegény, éhes, siető emberek uri és gyors vendéglője. Akinek nem telik a vendéglői kosztra, kávéházi vacsorára, az jön ide. Kora reggel egy rongyos munkást látunk egy Rákóczi-uti *bar-ban*. Egy pohárka vörösbor előtt alszik. Este nyomdászok, betűszedők, iparosok, újságírók, fiatal diákok ülnek az asztaloknál és örömmel nézni, amint egybeforrad a nép, a pesti nép s európai módra eszik — sietősen és tisztán — és a szegény kabátokra, a sápadt, rosszul táplált emberekre ráömlik a tiszta, fehér villamosfény.

Hires eszem-ízszom nép vagyunk. Enni azonban sokáig nem tudtunk. Az evés szertartás volt sokáig a számunkra, feladat és munka. Vendéglőink zsiros és nehéz kosztját diadal gyomorhurut nélkül végigenni és még nagyobb diadal kifizetni. Budapestről eltűntek a tanyai motívumok, a pusztai magyar enlékek, de azért az évésben még a multnak, a régi magyar multnak hódoltunk és az evést sokkal fontosabbnak tartottuk, mint ahogy egy dolgozó embernek tartani szabad. A kényelmes székekben való terpeszkedés, a majszolás, a vendéglőkben való letelepedés, a hosszú és áhitatos nekifoházkodás az évéshez, az evés szertartásos, csigalassu, fontoskodó üteme volt eddig szokásos nálunk s az, aki dolgozott, az, aki egyik villamos-

ról ugrott át a másikra, hogy hazaérjen, az, aki tizenkettő és kettő közt, a hivatala után, volt kénytelen újságot olvasni, beszélgetni, társadalmi életet élni és ráadásul ebédelni is, egyáltalán nem jutott hozzá ahhoz hogy sietősen és tisztán egyék. A kávéház a kényelmével és a hosszadalmasságával is keleti jellegű. Első jele annak, hogy a vérmérsékletünk is meggyorsult, az első európai és demokratikus kezdés a *bar*. A *bar* pedig élni fog. Mert a millennium óta elfolyt idő alatt átalakult a magyar társadalom, frissebb, keményebb, fővárosiabb lett, a vérenek az üteme is sebesebbé, elevenebbé vált. Az evés patriarchális művészetének pedig vége. Mert a *bar* mindent ad, jó ételt, jó italt olcsón, elegendő kényelmet, egészséges tisztaságot, csak időt nem adhat, nem adhalja meg az evést követő *sziesztát*. A *szieszta* végét jelenti a *bar*. És ha mást nem ér el, ez is eredmény, ez a nevelő hatása is becses reánk nézve. Mert a régi ember életében az ebéd és a vacsora volt esemény, ezek emelkedtek ki a napjából mint fontos határkövek és a két határ közt nem történt egyéb, mint emésztés, boldog és mosolygó *szieszta*. Az új, munkás, robotoló és robogó fővárosi embert az élet rászoktatja, hogy az evést ne tekintse szertartásnak s a *bar* lehetővé teszi a számára, hogy két munka közt gyorsan és egészségesen egyék.

A régi vendéglők a kövér, fűszeres, zsiros illattal a lustaság fészkeinek tetszenek. A *bar* fürge és kedves gyorsaságában egy új nemzedék gyorsabb útterverését, a főváros lelkét, európai készségét érezzük.